

2019-02-14

Trafikverket
lars.brunsson@trafikverket.se

Ert dnr: epost från lars.brunsson@trafikverket.se avsänd 17 januari till Svensk Kollektivtrafik
Handläggare: Mattias Andersson

Remissvar rörande förslag till begränsning av banarbeten i samband med storhelg

Svensk Kollektivtrafik är bransch- och intresseorganisation för de regionala kollektivtrafikmyndigheterna och länstrafikbolagen i Sverige. Årligen görs mer än 1,6 miljarder resor i våra medlemmars trafik, vilket motsvarar 96 % av landets busstrafik och 86 % av landets persontågstrafik.

Bakgrund

Trafikverket ställer till branschorganisationerna Svensk Kollektivtrafik, BTO och FSJ per epost den 17 januari frågan om synpunkter på förslag om inskränkning i möjliga dagar för banarbeten. Trafikverket satte 25 januari som sista svarsdag på remiss. Svensk Kollektivtrafik meddelade samma dag att den satta remisstiden var oskäligt kort för att kunna avge ett bearbetat och förankrat remissvar.

Frågan om vilka dagar som är känsligast utifrån resenärssynpunkt har diskuterats under en längre tid. En arbetsgrupp ledd av Trafikverket med representanter för de olika branschorganisationerna har under hösten arbetat med frågan. Svenskt Kollektivtrafik uppmanade Trafikverket att under processen samla in krav, fakta och önskemål brett från alla berörda i branschen och att olika stråk och trafikupplägg kommer att ha olika behov. Vår tanke vara därför att hänsyn behöver tas till dessa utifrån den kunskap respektive trafikorganisatör besitter om sina kunders resmönster.

Förslaget och dess konsekvenser

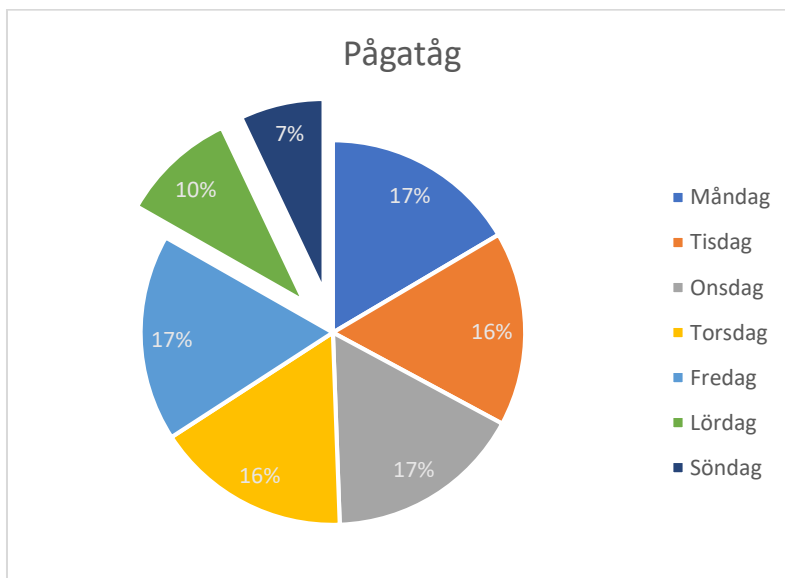
Trafikverket presenterar därefter denna remissrapport som föreslår att som mest nio dagar i samband med julhelg ska vara "fredade" från banarbeten. Dvs dagar före juldagen. Vid midsommar motsvarande tre dagar. Vi stödjer utformningen så till vida att det ger ett hänsynstagande till helgdagarnas placering över

SVENSKKOLLEKTIVTRAFIK

veckodagarna och förväntade effekter på resmönster kringliggande dagar, pga om de uppstår klämdagar etc.

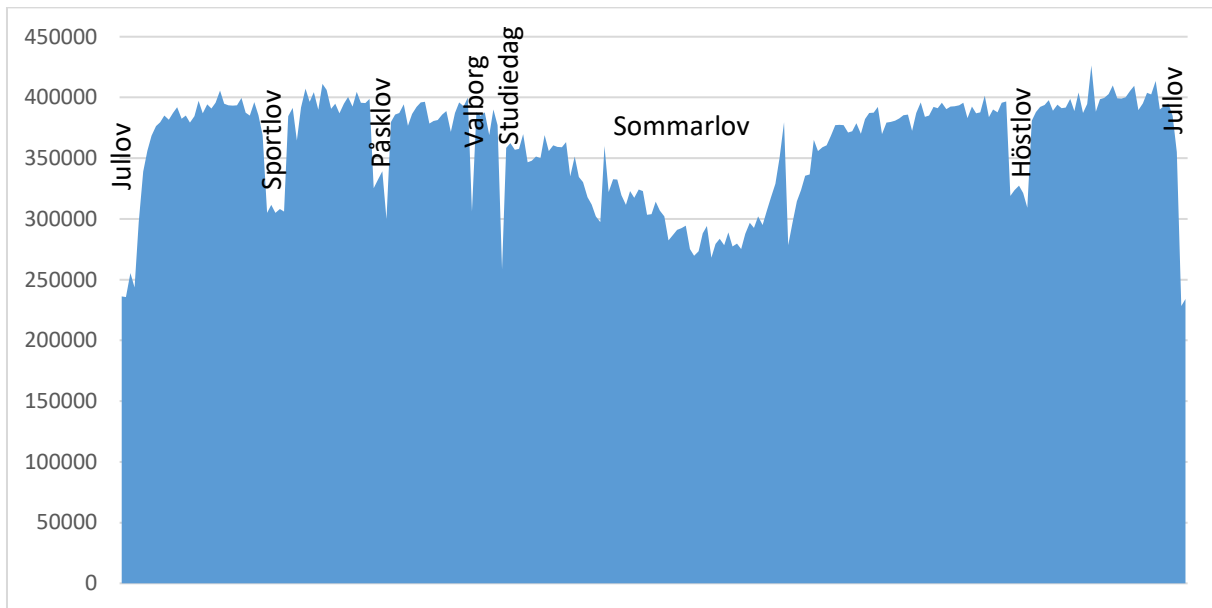
Däremot stöder vi inte själva grundidén att exkludera dessa dagar från banarbeten generellt över landet. Precis som remisshandlingen inleds med att man vill undvika störningar då trafiken är som intensivast, så vill också våra medlemmar undvika detta. Skillnaden är dock att de 86% av landets persontågsresor som sker med regional och lokaltågstrafik, till arbete, skola och andra vardagsaktiviteter främst sker helgfri måndag till fredag och inte på jullov eller julhelg. Låt oss illustrerar med fakta från Skånetrafiken hur resandet ser ut inom samhällsorganiserad persontågstrafik under helåret 2018. Skånetrafiken är inte unika men har valts som exempel för att de har bra kvalitetssäkrade system för passagerarräkning. Lördag och söndag (dvs icke arbetsdagar) står tillsammans för lika stor del som en enstaka vardag. Dvs hälften så många resor drabbas av banarbete om det sker på en lördag eller söndag jämfört med en vardag.

I procenttalen ovan ingår resandet på juldagen på en måndag om juldagen infaller på en måndag. Tittar vi sedan över hela året uppträder ett annat mönster. Låt oss först kika på resor måndag-fredag sett över helåret. Då uppträder ett tydligt mönster där "storhelger" och tider med semestrar och skollov innebär en kraftig minskning av antalet resor. På de flesta ställen har man samma utbud på sportlovsveckan som på veckan innan så antalet fordonsrörelser är nästan de samma. Det är alltså resorna som minskar.

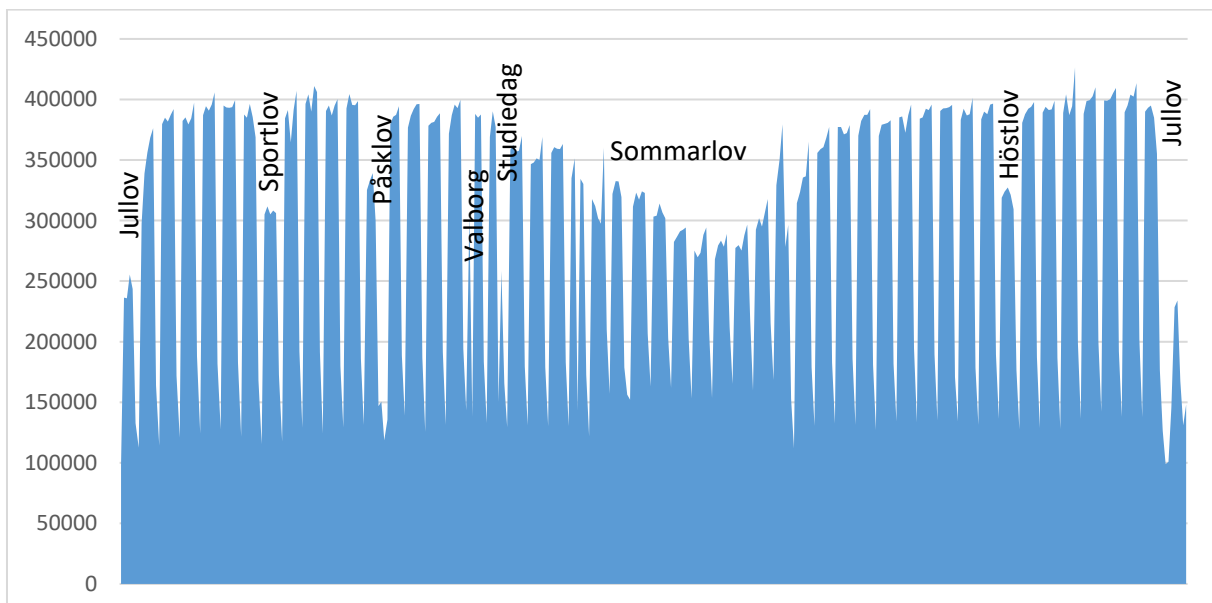

SVENSKKOLLEKTIVTRAFIK

Det gör att om man tar hänsyn till majoriteten av tågresenärer i landet och har för avsikt att minimera personkretsen som drabbas av de klassiska resenärs effekterna vid banarbeten dvs restidsförlängningar pga enkelspår, hastighetsnedsättning, ersättningsbusstrafik, risk för förseningar pga allt för optimistiskt planerade tidtabeller under banarbetsperiod ska man förlägga banarbeten under lov och storhelger. Det innebär både att färre resenärer drabbas av tidsförlängningar i sitt resande och att behovet av ersättningstrafik hålls på en låg nivå. Dvs det reducerar både samhällsekonomiska och företagsekonomiska kostnader.

Lägger vi så till lördagar och söndagar på årsdata får vi följande bild. Det syns då oerhört tydligt att helgfria måndag-fredag är då resenärerna reser inom den samhällsorganiserade persontågstrafiken.

SVENSK KOLLEKTIVTRAFIK

Vi står inför många år med många banarbeten för att återigen få en tillförlitlig järnväg. Arbetspendlaren har dock liten förståelse för att hans resa till och från arbetet ska drabbas av banarbete, dvs inställda tåg, ersättningsbussar eller förseningar. Redan vid 5-10 minuters försening är den dagliga resenärens tålamod prövat, vilket sker snabbare än man jämför fjärrtågsresenären som har större acceptans för avvikelser.¹

Svensk Kollektivtrafik anser därför att den av Trafikverket i remissen föreslagna lösningen för sin banarbetsplanering inte tillräckligt tydligt stödjer det av regering och riksdag antagna fördubblingsmålet för kollektivtrafikbranschen, de av regionala myndigheter beslutade trafikförsörjningsprogrammen med mål kring fördubbling, miljö, tillgänglighet och regionförstoring samt saknar förankring i de faktiska resmönster majoriteten av tågresenärernas har.

Svensk Kollektivtrafik avstyrker därför förslaget och ber Trafikverket ompröva grunder till antaganden i förslaget.

SVENSK KOLLEKTIVTRAFIK

Helena Leufstadius
VD

---

¹ Kollektivtrafikbarometern, 2016-2018, Analys av korrelation mellan angivet färdmedel, förseningslängd och nöjdhetsparameterar för respondentens resa gjord igår.